

MESLEK ADI VE KODU DEĞİŞİKLİKLERİ HAKKINDA

Meslek Adı ve Kodu Değişiklikleri Hakkında Yapılacak İşlemler konulu 11/06/2021 tarihli ve 26146467 sayılı genel yazıda;

"5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendinde; "Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanır" hükmü yer almaktadır. Bu bakımdan; Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Ayrıca söz konusu idari para cezalarının işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için uygulanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, söz konusu hükmün yürürlük tarihi 01/01/2018 olduğundan; söz konusu cezanın uygulanmasına 2018/Ocak ayına ilişkin beyannameden itibaren başlanacaktır.

5510 sayılı Kanununun 59 uncu maddesi gereğince kanunun uygulamasına ilişkin işlemlerin Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları tarafından yürütüldüğünden meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı olup olmadığı hususu Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurları, mahkeme kararı, diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya Kurumca bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan, işveren ve sigortalılardan alınan bilgi ve belgeler değerlendirilerek yapılacaktır."

Kanun hükmünün yürürlük tarihi 01/01/2018 olduğundan, idari para cezası uygulanmasında; muhtasar ve prim hizmet beyannamesine geçişin yapıldığı tarih ve iller dikkate alınarak işlem yapılması,

İşverenin, sigortalı ile ilgili geriye yönelik veya mevcut durum için meslek adı ve kodu değişikliğine dair talepte bulunması halinde işverenin talebi işleme alınarak idari para cezası uygulanması,

Sigortalının, meslek adı ve kodu değişikliğine dair talepte bulunması veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiğine dair Kurumumuza yapılan ihbar ve şikayetlerin, sosyal güvenlik denetmenliğine intikal ettirilmesi, inceleme neticesinde meslek adı ve kodu değişikliğinin tespiti halinde işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için idari para cezası uygulanması,

Meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiğinin; mahkeme kararı, kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatı gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde veya kamu kurum ve kuruluşları ile bankalar tarafından düzenlenen belge veya alınan bilgilerden anlaşılması halinde söz konusu tespitlere göre işlem yapılarak işyeri bazında ve her bir beyanname dönemi için idari para cezası uygulanacağı şeklinde açıklama yapılmıştır.

Oysaki kurum tarafından yapılan basın açıklamasında;

Meslek adı ve meslek kodu bilgisi 5510 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi gereğince 1/8/2009 tarihinden itibaren işe giriş bildirgesi ile-20/2 yılı Kasım ayından itibaren de aylık prim ve hizmet belgesi ile alınmaktadır. Meslek adı ve meslek kodu değişiklikleri işverenlerin talepleri doğrultusunda bu tarihler esas alınarak Sosyal Güvenlik İl Müdürlüklerince/Sosyal Güvenlik Merkezlerince değiştirilmektedir. İşverenlerin meslek adı ve meslek kodu değişiklik talepleri hakkında idari para cezası uygulanmamaktadır.

5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasına 6728 sayılı Kanunla eklenen (n) bendi ile muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir iş yeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve meslek kodunun tespiti Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurları, mahkeme kararı, diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarının kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelerden veya bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden tespit edilmektedir.

Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermesi zorunlu olan illerde işverenlerin sigortalıları fiilen yaptıkları işe uygun olmayan meslek adı ve meslek kodu ile bildirdiklerinin yapılan denetim ve kontroller sonucunda tespit edilmesi halinde işverenlere sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacaktır.

şeklinde duyuru yapılmıştır.

Yine İşverenler Daire Başkanlığı tarafından;

İşverenlerce sigortalılar adına bildirilen işe giriş bildirgesi ve aylık prim ve hizmet belgelerinde yapılacak meslek kodu değişikliklerine ilişkin iş ve işlemler 1/4/2016 tarihli, 1948352 sayılı Genel Yazıda açıklanmış bulunmaktadır.

Bu itibarla, 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendine istinaden meslek kodunun yanlış bildirilmesine ilişkin idari para cezası uygulanabilmesi için meslek kodunun yanlış bildirildiğine ilişkin denetim elemanlarınca yapılmış bir tespitın olması ve söz konusu bildirimlerin muhtasar prim ve hizmet beyannamesi ile yapılmış olması gerekmektedir.” şeklinde talimatlar verilmiştir.

01/04/2016 tarihli ve (4/a) sigortalı Tescil ve Hizmet Hk. Konulu SGK Genel yazısında işverenlere meslek kodu düzeltmesi nedeniyle herhangi bir ceza uygulanmayacağı belirtilmişse de 15/07/2016 tarihinde 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesine eklenen n bendi ile Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde, sigortalıların işyerlerinde fiilen yaptıkları işe uygun meslek adı ve kodunu, gerçeğe aykırı bildiren her bir işyeri için aylık asgari ücreti geçmemek üzere meslek adı ve kodu gerçeğe aykırı bildirilen sigortalı başına asgari ücretin onda biri tutarında idari para cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (n) bendine istinaden **meslek kodunun yanlış bildirilmesine ilişkin idari para cezası uygulanabilmesi için meslek kodunun yanlış bildirildiğine ilişkin denetim elemanlarınca yapılmış bir tespit olması ve söz konusu bildirimlerin muhtasar prim ve hizmet beyannamesi ile yapılmış olması gerekmektedir.**

Dolayısıyla, MUHSGK' daki meslek kodunun düzeltilmesi ile ilgili uygulamanın;

- İşveren tarafından talep edilir ise denetime gidilmeksizin ve İPC uygulanmaksızın değişiklik yapılması,
- Sigortalı tarafından talep edilir ise konu denetime sevk edilecek ve denetim sonrası meslek kodu değişikliği yapılması gerektiği tespit edildiğinde İPC uygulanması şeklinde doğru olacağı görüşünderiz.

Saygılarımızla,

BARIŞ ERDEM DANIŞMANLIK

